

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 150

ALKOHOLSTATISTIKK 1963

ALCOHOL STATISTICS
1963

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1964

Norges offisielle statistikk, rekke XII

Norway's Official Statistics, series XII

Rekke XII

Trykt 1963

- Nr. 118 Jordbruksstatistikk 1962 *Agricultural statistics*
- 119 Alkoholstatistikk 1962 *Alcohol statistics*
- 120 Telegrafverket 1962 *Télégraphes et téléphones de l'Etat*
- 121 Industristatistikk 1961 *Industrial statistics*
- 122 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1961 *Medical statistical report*
- 123 Jordbrukstellinga i Noreg 20. juni 1959 V *Oversyn Census of agriculture V General survey*
- 124 Skogstatistikk 1957—1960 *Forestry statistics*
- 125 Skattestatistikk 1961 *Tax statistics*
- 126 Utenrikshandel 1962 III *External trade III*

Rekke XII

Trykt 1964

- Nr. 127 Økonomisk utsyn over året 1963 *Economic survey*
- 128 Veterinærvesenet 1959 *Service vétérinaire.*
- 129 Folketelling 1960 III Folkemengden etter næring, stilling og sosial status *Population census III Population by industry, occupation and status*
- 130 Meieribruket i Noreg 1962 *Norway's dairy industry*
- 131 Elektrisitetsstatistikk 1962 *Electricity statistics*
- 132 Psykiatriske sykehus 1961 *Hospitals for mental disease*
- 133 Folketelling 1960 IV Utdanning *Population census IV Education*
- 134 Samferdselsstatistikk 1962 *Transport and communication statistics*
- 135 Helsestatistikk 1962 *Health statistics*
- 136 Utenrikshandel 1963 I *External trade I*
- 137 Kreditmarkedsstatistikk 1962 *Credit market statistics*
- 138 Kommunevalgene 1963 *Municipal elections*
- 139 Forsikringsselskaper 1962 *Sociétés d'assurances*
- 140 Folketelling 1960 VIII Trossamfunn, fødested m. v. *Population census VIII Religious denomination, place of birth etc.*
- 141 Syketrygden 1962 *National health insurance*
- 142 Statistisk årbok 1964 *Statistical yearbook of Norway*
- 143 Industristatistikk 1962 *Industrial statistics*
- 144 Fiskeristatistikk 1962 *Fishery statistics*
- 145 Norges postverk 1963 *Statistique postale*
- 146 Folkemengdens bevegelse 1962 *Vital statistics and migration statistics*
- 147 Utenrikshandel 1963 II *External trade II*
- 148 Psykiatriske sykehus 1962 *Hospitals for mental disease*
- 149 Jordbruksstatistikk 1963 *Agricultural statistics*
- 150 Alkoholstatistikk 1963 *Alcohol statistics.*

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 150

ALKOHOLSTATISTIKK 1963

ALCOHOL STATISTICS

1963

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1964

Tidligere utkommet

Alkoholstatistikk I og II. Forbruk av brænevin, vin og øl i Norge 1814—1909
NOS V 124, 1908—1911 V 199.

Alkoholstatistikk III. Drukkenskapsarrestasjoner i Norge 1896—1912 NOS
VI 63.

Drukkenskapsforseelser 1913—1915 NOS VI 78, 1916—1917 VI 143.

Alkoholstatistikk 1918—1919 NOS VI 190, 1920—1921 VII 62, 1922—1923
VII 129, 1924—1925 VII 196, 1926—1927 VIII 71, 1928—1929 VIII 124, 1946
X 145, 1947—1948 X 192, 1949—1950 XI 66, 1951—1952 XI 137, 1953 XI 193,
1954 XI 213, 1955 XI 242, 1956 XI 283, 1957 XI 324, 1958 XI 352, 1959 XII 26,
1960 XII 61, 1961 XII 82, 1962 XII 119.

Forbudsavstemningen 18. oktober 1926 NOS VIII 14.

Tabeller og oversikter over alkoholstatistikken er for årene 1930—1945 trykt
i Statistisk årbok og Statistiske Meddelelser.

Forord

Alkoholstatistikk 1963 gir stort sett samme oppgaver som tidligere årganger over priser, bevillinger, forbruk, forseelser og alkoholistforsorg.

Førstesekretær Kristoffer Aulie og sekretær Arne Sørli har stått for arbeidet med statistikken.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 1. august 1964.

Petter Jakob Bjerve

Idar Møglestue

Preface

Alcohol Statistics 1963 contains, in approximately the same form as previous volumes, data on prices, licences for sale of alcoholic beverages, consumption, misdemeanours of drunkenness, the activities of the Temperance Boards, etc.

This publication has been prepared by Mr. Kristoffer Aulie and Mr. Arne Sørli.

Central Bureau of Statistics, Oslo, 1 August 1964.

Petter Jakob Bjerve

Idar Møglestue

Innhold

	Side
Oversikt	
I. Innledning	7
II. Priser og avgifter	7
III. Salgs- og skjenkebevillinger	8
1. Kommuner med alkoholomsetning	8
2. Salgs- og skjenkesteder	9
IV. Forbruk av alkohol	10
V. Konsumentenes utgifter og statens inntekter på alkoholomsetningen	13
VI. Hjemmebrenning, smugling og gauking m. v.	13
VII. Drukkenkapsforseelser	14
VIII. Promillekjøring	15
IX. Den offentlige alkoholistforsorg	16
Sammendrag på engelsk	18

Tabeller

I. Kommuner med og uten bevillinger for omsetning av brennevin, vin og øl	22
II. Fylkesvise oppgaver over kommuner med og uten bevillinger for omsetning av brennevin, vin og øl	23
III. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl	24
IV. Tilvirking, innførsel og utførsel av etylalkohol	25
V. Forbruket av sprit, brennevin og vin til tekniske og medisinske formål	25
VI. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av brennevin	25
VII. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av vin	26
VIII. Konsum av øl	26
IX. Konsum av brennevin, vin og øl	26
X. Konsum av brennevin, vin og øl i 3 større landsdeler	27
XI. Konsumentenes gjennomsnittsutgifter pr. liter brennevin, vin og øl	27
XII. Konsumentenes alkoholutgifter	28
XIII. Statens alkoholinntekter	28
XIV. Vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.	29
XV. Fylkesvise oppgaver over vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.	29
XVI. Drukkenkapsforseelser registrert i alt og forseelser begått av innenbys- (bygds-) boende	30
XVII. Drukkenkapsforseelser med og uten arrestasjon etter kjønn	31
XVIII. Månedsvise oppgaver over drukkenkapsforseelser	32
XIX. Drukkenkapsforseelser i de enkelte byer	33
XX. Motorvognførere ildagt straff for promillekjøring	34
XXI. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene	35
XXII. Alkoholmisbrukere behandlet av edruskapsnemndene etter behandlingsmåten	35
XXIII. Pasienter i offentlige og godkjente private kursteder for alkoholikere	36
XXIV. Edruskapsnemndenes utgifter	36

Standardtegn

- Tall kan ikke forekomme
- Null

Contents

	Page
General survey	
I. Introduction	7
II. Prices and excise duties	7
III. Licences for sale and serving	8
1. Municipalities with licences for serving	8
2. Establishments licensed for sale and serving	9
IV. Consumption of alcohol	10
V. Consumers' expenditure and government income on alcoholic beverages	13
VII. Illegal distillation, smuggling, illegal sale etc.	13
VIII. Drunkenness	14
VIII. Drunken driving	15
IX. Care of alcoholics by the public authorities	16
English summary	18

Tables

I. Rural municipalities with and without licences for various kinds of alcoholic beverages	22
II. Rural municipalities with and without licences for sale or serving of alcoholic beverages, by county	23
III. Establishments licensed for sale and serving of spirits, wines and beer	24
IV. Production, imports and exports of spirits, wines and beer	25
V. Consumption of spirits and wines for technical and medical use	25
VI. The Wine Monopoly's sales and domestic consumption of spirits	25
VII. The Wine Monopoly's sales and domestic consumption of wines	26
VIII. Consumption of beer	26
IX. Consumption of spirits, wines and beer	26
X. Consumption of spirits, wines and beer in three principal regions of the country	27
XI. Consumers' average expenditure per litre of spirits, wines and beer	27
XII. Consumers' expenditure on spirits, wines and beer	28
XIII. Government income from the sale of alcoholic beverages	28
XIV. Persons dealt with summarily (fined) and convicted for illegal distillation, smuggling, illegal sale etc. of spirits	29
XV. Persons dealt with summarily (fined) and convicted for illegal distillation, smuggling, illegal sale etc. of spirits, by county	29
XVI. Misdemeanours of drunkenness total and misdemeanours committed by local population	30
XVII. Misdemeanours of drunkenness with and without arrest, by sex	31
XVIII. Misdemeanours of drunkenness by months	32
XIX. Misdemeanours of drunkenness in various towns	33
XX. Motor vehicle drivers sentenced for driving under influence of alcohol	34
XXI. Persons reported to the Temperance Boards	35
XXII. Persons dealt with by the Temperance Boards, by action taken	35
XXIII. Patients in institutions for alcoholics owned or authorized by Central Government	36
XXIV. Expenditure of the Temperance Boards	36

Explanation of Symbols

- Category not applicable
- Nil

Oversikt

I. Innledning.

Den offisielle alkoholstatistikk inneholder oppgaver over tilvirking, innførsel, utførsel og forbruk av etyllalkohol, alkoholpriser, forbrukernes alkoholutgifter, statens inntekter av alkoholomsetningen, alkoholbevillinger, forseelser mot alkohollovene, drukkenskapsforseelser og den offentlige alkoholistforsorg. I publikasjonen er det også tatt med oppgaver over motorvognsførere straffet for promillekjøring.

Tilvirking, kjøp, salg og bruk av alkoholer regulert ved en rekke lover og forvaltningsbestemmelser. Denne regulering gir grunnlag for en pålitelig statistikk over lovlig tilvirking og omsetning av alkoholholdige drikkevarer. Det er imidlertid en kjent sak at det blir tilvirket betydelige kvanta alkoholholdige varer i hjemmene, til dels i strid med gjeldende bestemmelser. Omfanget av denne virksomheten kan en naturlig nok ikke få pålitelige oppgaver over.

Oppgavene til alkoholstatistikken blir innhentet fra Finansdepartementet, A/S Vinmonopolet, politimestrene, Statens edruskapsråd og Den Norske Bryggeriforening. For tilvirking av råsprit mottar Byrået oppgavene i liter 100 prosent alkoholstyrke (alkoholliter). De andre mengdeoppgavene for sprit, brennevin, vin og øl blir gitt i vareliter eller kg. For disse vareslag gir alkoholstatistikken beregnede mengdeoppgaver i alkoholliter.

II. Priser og avgifter.

Salgsprisene på brennevin, vin og øl er for en vesentlig del bestemt av statens avgiftspolitikk for disse varene. I 1963 som i de nærmest foregående år, utgjorde i gjennomsnitt om lag 61 prosent av prisene på alkoholholdige drikkevarer avgifter til statskassen.

Av hensyn til EFTA-avtalen ble tilvirkningsavgiftene og tollen på sprit, brennevin og vin avløst av en ny omsetningsavgift fra 1. januar 1963. Den nye avgiften beregnes etter kvantumssatser (kroner pr. liter) gradert etter alkoholstyrken. De andre alkoholavgiftene var uendret fra året før.

Satsene i den nye kvantumsavgiften ble fastsatt slik at avgiften for sprit, brennevin og vin så nær som mulig skulle utgjøre samme beløp som etter den tidligere ordning med tilvirkningsavgifter og toll. Avgiftsendringen medførte likevel en rekke mindre endringer i utsalgsprisene for brennevin og vin. Disse prisendringer ble gjennomført fra 1. mars og fra 1. mai.

I gjennomsnitt gikk utsalgsprisene på alkoholholdige drikkevarer opp med 1,7 prosent fra 1962 til 1963. Utsalgsprisene på brennevin steg i gjennomsnitt

med 3,2 prosent og for vin med 0,6 prosent, mens ølprisene var uendret fra året før. Oppgangen i gjennomsnittsprisene for brennevin og vin skyldes i første rekke prisforhøyelser høsten 1962.

Tabell 1. Indekstall for utsalgsprisene på alkoholholdige drikkevarer. 1959 = 100.

	Priser i løpende kroner				Priser i 1959-kroner ¹			
	Brennev-in	Vin	Øl	I alt	Brennev-in	Vin	Øl	I alt
1958.....	100,0	100,0	98,2	99,4	102,0	102,0	100,2	101,4
1959.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1960.....	102,6	99,6	101,1	101,8	102,3	99,3	100,8	101,4
1961.....	102,7	99,6	102,3	102,2	98,1	96,8	99,4	99,3
1962.....	110,6	101,8	112,6	110,4	102,0	94,0	104,0	101,8
1963.....	114,1	102,4	112,6	112,3	102,7	92,2	101,4	101,1

¹ Beregnet etter Byråets konsumprisindeks.

Vektene som er brukt ved utregningen av indekstallene i tabell 1, er beregnet på grunnlag av omsetningsverdiene for brennevin, vin og øl i 1959. Som representantvarer er brukt de samme brennevins- og vinmerker som brukes ved beregningen av Byråets konsumprisindeks; det vil si at løpende prisoppgaver innhentes for 16 brennevinsmerker og for 13 vinmerker. Ølindeksemplaret er beregnet som et gjennomsnitt av halvflaskeprisen på øl i de tre skatteklasser.

III. Salgs- og skjenkebevillinger.

Statistikken over bevillinger til omsetning av alkoholholdige drikkevarer gir opplysninger om kommunale årsbevillinger (ikke sesongbevillinger) og skjenkebevillinger gitt av Sosialdepartementet til turist- og høyfjellshoteller. Da hovedregelen er at lagerøl kan omsettes uten salgs- eller skjenkebevilling, gir bevillingsstatistikken ingen opplysninger om tallet på forretninger og bevertningssteder som omsetter alkoholsvakt øl. Når det i kommentarene til tabellene står byer eller herreder med eller uten alkoholomsetning, nyttes ordet alkoholomsetning i betydningen salg og/eller skjenking av brennevin, vin, eksport, bokkøl eller pilsener- og bayerøl.

1. Kommuner med alkoholomsetning.

Pr. 15. juni 1963 var det gitt kommunale årsbevillinger eller departementsbevillinger til omsetning av alkoholholdige drikkevarer i 342 kommuner, det vil si i om lag halvparten av kommunene i landet. Tallet på kommuner med alkoholomsetning var uendret fra året før.

Fra 1. januar 1963 ble 24 kommuner slått sammen til 8 kommunale enheter. Av disse kommunene hadde 6 alkoholomsetning i 1962, mens bevilling for omsetning av alkoholholdige drikkevarer ble gitt i 4 av de nye kommunene i 1963. Det vil si at tallet på kommuner med alkoholomsetning gikk ned med 2 som en følge av sammenslåingen av kommuner. Av de 681 kommuner som ikke var berørt av sammenslutningene pr. 1. januar 1963, fikk 8 nye bevilling for alkoholomsetning i 1963, mens 6 kommuner mistet alkoholbevillingene.

Tabell 2. Kommuner med og uten bevilling for omsetning av brennevin, vin og øl.

	Bygder			Byer			Hele landet		
	1961	1962	1963	1961	1962	1963	1961	1962	1963
Brennevin, vin og alt slags øl	51	54	55	131	130	30	182	184	185
Vin og alt slags øl	68	63	66	14	16	15	82	79	81
Vin, pilsener- og bayerøl	34	39	41	4	2	3	38	41	44
Alt slags øl	33	34	31	3	1	1	36	35	32
Pilsener- og bayerøl ...	101	102	99	2	1	1	103	103	100
Ingen alkoholbevillinger	382	355	339	8	8	8	390	363	347
I alt	669	647	631	62	58	58	731	705	689

¹ Inkluert en by uten bevilling for omsetning av eksport- og bokkøl.

I 1963 var 76,2 prosent av innbyggerne i landet bosatt i kommuner med alkoholomsetning, mot 75,5 prosent forrige år. Omsetning av alkoholholdige drikkevarer er mer vanlig i byer enn i bygder. I 1963 var det gitt bevilling for slik omsetning i 86 prosent av bykommunene og i 46 prosent av herredskommunene. Av bybefolkningen bodde i alt 98 prosent og av landbefolkningen 66 prosent i kommuner med bevilling for omsetning av alkoholdrikker.

Tabell 3. Bosatte i kommuner med og uten bevilling for omsetning av brennevin, vin og øl. Prosent.

	Bygder			Byer			Hele landet		
	1961	1962	1963	1961	1962	1963	1961	1962	1963
Brennevin, vin og alt slags øl	9,3	10,2	10,4	88,8	89,1	89,3	34,8	35,3	35,3
Vin og alt slags øl	19,0	18,6	20,3	5,0	6,0	5,3	14,5	14,6	15,6
Vin, pilsener- og bayerøl	9,1	10,8	11,0	3,0	2,7	3,2	7,1	8,2	8,6
Alt slags øl	6,8	6,5	6,4	1,0	0,1	0,1	4,9	4,5	4,4
Pilsener- og bayerøl ...	17,9	18,8	17,9	0,5	0,3	0,3	12,4	12,9	12,3
Ingen alkoholbevillinger	37,9	35,1	34,0	1,7	1,8	1,8	26,3	24,5	23,8
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2. Salgs- og skjenkesteder.

I hele landet var det pr. 15. juni 1963 i alt 5 298 utsalg eller forretninger som hadde rett til å selge alkoholholdige drikkevarer. Det var 13 færre salgssteder enn året før.

De fleste salgsstedene, 56 prosent, hadde bevilling for salg av alt slags øl, mens 43 prosent kunne selge pilsener- og bayerøl. Resten av utsalgene tilhørte Vinmonopolet, som hadde 56 utsalg for brennevin og vin og 5 utsalg for vin.

I alt 1 867 hoteller, restauranter og kaféer hadde bevilling for skjenking av alkoholholdige drikkevarer i 1963. Av skjenkestedene hadde 12 prosent både brennevins-, vin og ølservering, 34 prosent skjenket vin og alt slags øl og 10 prosent

Tabell 4. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl.

	Bygder			Byer			Hele landet		
	1961	1962	1963	1961	1962	1963	1961	1962	1963
<i>Salgssteder</i>									
Brennevin og vin	—	1	1	55	56	55	55	57	56
Vin	1	2	2	3	3	3	4	5	5
Alt slags øl	577	708	718	2 273	2 254	2 261	2 850	2 962	2 979
Pilsener- og bayerøl ...	1 951	2 047	1 990	239	240	268	2 190	2 287	2 258
I alt	2 529	2 758	2 711	2 570	2 553	2 587	5 099	5 311	5 298
<i>Skjenkesteder</i>									
Brennevin, vin og alt slags øl	74	77	81	130	144	146	204	221	227
Vin og alt slags øl	261	276	282	365	347	351	626	623	633
Vin, pilsener- og bayerøl	121	141	154	38	31	33	159	172	187
Alt slags øl	93	100	125	119	118	123	212	218	248
Pilsener- og bayerøl ...	490	496	461	88	104	111	578	600	572
I alt	1 039	1 090	1 103	740	744	764	1 779	1 834	1 867

skjenket vin, pilsener- og bayerøl. Til sammen var det 33 eller knapt 2 prosent flere skjenkesteder i 1963 enn året før.

Regnet pr. 1 000 innbyggere var det 1,4 salgssteder og 0,5 skjenkesteder for alkoholholdige drikkevarer i 1963. I byene var det 2,2 salgssteder og 0,7 skjenkesteder pr. 1 000 innbyggere, mens tilsvarende forholdstall for bygdene var 1,1 og 0,4. Det vil si at det i forhold til folketallet var dobbelt så mange salgssteder og halvannen gang så mange skjenkesteder i byene som i bygdene.

IV. Forbruk av alkohol.

Av et samlet registrert forbruk av etyllalkohol på 40,7 millioner alkohollitter gikk 30,2 millioner liter til teknisk bruk og vel 0,4 millioner liter til medisinske formål. Det registrerte forbruk av alkoholholdige drikkevarer — alkoholkonsumet — utgjorde i 1963 i alt 10 005 000 liter ren alkohol mot 9 585 000 liter i 1962. Det registrerte alkoholkonsum økte således med 4,5 prosent fra 1962 til 1963.

Tabell 5. Brennevins-, vin- og ølkonsument.

	Brennevins-		Vin		Øl		I alt
	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 alkohol- liter
1958.....	9 221	3 947	4 037	606	80 829	3 617	8 170
1959.....	9 861	4 218	4 286	641	84 724	3 842	8 701
1960.....	10 449	4 520	4 438	650	87 687	3 942	9 112
1961.....	10 978	4 769	4 679	680	93 998	4 182	9 631
1962.....	10 925	4 768	4 762	680	90 540	4 137	9 585
1963.....	11 201	4 899	4 988	705	97 202	4 401	10 005

Av brennevin ble det i 1963 konsumert 2,5 prosent mer enn året før. For vin og øl viser oppgavene en konsumøkning på henholdsvis 4,7 og 7,4 prosent. Oppgangen i brennevinskonsumet skyldes økt salg av rent utenlandsk og rent innenlandsk brennevin, mens salget av forskåret brennevin fortsatt gikk noe tilbake. Salget av utenlandsk brennevin økte med 9,5 prosent og salget av innenlandsk brennevin med 2,2 prosent. Vinsalget var større i 1963 enn året før i alle hovedgrupper. Salget av sterke viner økte med vel 1 prosent, av svake viner med 6,8 prosent og av musserende viner med 6,0 prosent. Av norsk fruktvin ble det omsatt hele 13,3 prosent mer enn året før. Konsumet av eksport og bokkøl var i 1963 4,1 prosent og konsumet av pilsener- og bayerøl 8,4 prosent høyere enn året før, mens konsumet av lagerøl økte med 9,2 prosent. Sammensetningen av ølkonsument viste også i 1963 en tendens til overgang fra eksport- og bokkøl til de lettere ølsorter, selv om eksport- og bokkølkonsumet også gikk noe opp.

Tabell 6. Sammensetningen av brennevins-, vin- og ølforbruket.
Prosent.

	1958	1959	1960	1961	1962	1963
Innenlandsk brennevin	52,1	51,1	48,2	47,0	47,5	47,3
Forskåret brennevin	32,5	32,9	33,4	33,0	32,2	31,0
Utenlandsk brennevin	15,4	16,0	18,4	20,0	20,3	21,7
Brennevin i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sterk vin	52,8	52,0	48,9	47,5	44,3	42,8
Svak vin	40,7	41,3	44,8	45,9	47,7	48,6
Musserende vin	1,7	1,7	1,8	1,9	1,8	1,8
Norsk fruktvin	4,8	5,0	4,5	4,7	6,2	6,8
Vin i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Eksport og bokkol	31,4	27,9	26,9	26,4	25,1	24,3
Pilsener- og bayerøl	62,0	65,0	66,1	67,0	67,9	68,6
Lagerøl	6,6	7,1	7,0	6,6	7,0	7,1
Øl i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Restaurantenes og hotellenes skjenking av brennevin utgjør en relativt liten del av det samlede salg. I 1963 ble 3,8 prosent av den konsumerte mengde brennevin kjøpt på skjenkestedene. For vin utgjorde skjenkeandelen 40,6 prosent og for øl 26,5 prosent.

Både for brennevin, vin og øl var skjenkeandelene lavere i 1963 enn i tidligere år. Restaurantkonsumet av brennevin var 1,7 prosent og av vin 2,1 prosent lavere i 1963 enn i 1962, mens utsalggenes omsetning gikk opp med 2,7 prosent for brennevin og med 1,0 prosent for vin. For øl økte så vel skjenkestedenes som utsalggenes omsetning siste året. Økingen utgjorde 5,8 prosent for øl solgt på skjenkesteder og 7,9 prosent for øl solgt fra utsalg og forretninger.

I siste tre-årsperiode er fordelingen av alkoholforbruket på «restaurantkonsum» og på «hjemmekonsum» endret vesentlig. Fra 1960 til 1963 økte således

Tabell 7. Konsumet av brennevin, vin og øl fordelt på skjenkesteder og utsalg. Prosent.

	1958	1959	1960	1961	1962	1963
Brennevinskonsum	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkested	4,6	4,4	4,3	4,1	3,9	3,8
Kjøpt i utsalg	95,4	95,6	95,7	95,9	96,1	96,2
Vinkonsum	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkested	48,6	48,0	48,1	46,7	43,4	40,6
Kjøpt i utsalg	51,4	52,0	51,9	53,3	56,6	59,4
Ølkonsum	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkested	27,5	27,6	27,7	26,9	26,9	26,5
Kjøpt i utsalg	72,5	72,4	72,3	73,1	73,1	73,5

detaljsalget av alkoholholdige drikkevarer (regnet i liter ren alkohol) med 12 prosent, mens skjenkestedenes salg bare økte med snaut 1 prosent.

Ved vurderingen av alkoholkonsumet må, ved siden av konsumerte mengder og konsumets sammensetning, endringer i befolkningens størrelse og fordeling på aldersklasser også tas i betraktnsing. Derfor er det i tabellen nedenfor stilt sammen oppgaver over konsumet av brennevin, vin og øl pr. innbygger 15 år og over.

Tabell 8. Konsum av brennevin, vin og øl pr. innbygger 15 år og over.¹

	Vareliter			Alkoholliter			
	Brennevins vin	Vin	Øl	Brennevins vin	Vin	Øl	I alt
1958.....	3,56	1,56	31,18	1,52	0,23	1,40	3,15
1959.....	3,77	1,64	32,40	1,61	0,25	1,47	3,33
1960.....	3,95	1,68	33,19	1,71	0,25	1,49	3,45
1961.....	4,11	1,75	35,17	1,78	0,25	1,57	3,60
1962.....	4,04	1,76	33,48	1,76	0,25	1,53	3,54
1963.....	4,09	1,82	35,53	1,79	0,26	1,61	3,66

¹ Etter innbyggertallet pr. 1/1 i vedkommende år.

På grunnlag av oppgaver fra Vinmonopolet og Den Norske Bryggeriforening har Byrået regnet ut konsum av brennevin, vin og øl i følgende tre salgsområder: Oslo salgsområde, Bergen salgsområde og Trondheim salgsområde. En oversikt over avgrensingen av disse områder er gitt i noter til tabell X, hvor resultatene av beregningene er ført opp.

Alkoholkonsumet er vesentlig høyere i Oslo salgsområde enn i Bergen salgsområde, som igjen har større alkoholkonsum pr. innbygger enn Trondheim salgsområde. Tallene for 1963 var for de tre salgsområder henholdsvis 3,48, 1,92 og 1,81 liter ren alkohol pr. innbygger. Brennevinskonsumet var større enn både vin og ølkonsumet i Oslo og Trondheims salgsområder, mens det i Bergen salgsom-

råde i gjennomsnitt ble konsumert mer alkohol i form av øl enn i form av brennevin. Vinkonsumet var 2—3 ganger så høyt i Oslo salgsområde som i Bergen og Trondheim salgsområder.

Konsumet målt i alkoholliter pr. innbygger viser oppgang fra 1962 til 1963 i alle tre salgsområder. Oppgangen var mest markert i Trondheim salgsområdet.

V. Konsumentenes utgifter og statens inntekter på alkoholomsetningen.

Oppgavene over forbrukernes utgifter til brennevin og vin blir gitt av Vinmonolet. Forbrukernes utgifter til øl blir beregnet i Statistisk Sentralbyrå. Beregningene bygger på prisoppgaver innhentet gjennom Byråets priskorresponder i 77 byer og industristeder og på kvantumsoppgaver fra Avgiftsdirektoratet.

Tabell 9. Statens inntekter og forbrukernes utgifter på omsetningen av sprit, brennevin, vin og øl.

	Statens inntekter			Forbrukernes utgifter ¹			Statens inntekter i prosent av forbrukernes utgifter		
	Brennev-in, vin og sprit	Øl	I alt	Brennev-in, vin og sprit	Øl	I alt	Brennev-in, vin og sprit	Øl	I alt
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Pst.	Pst.	Pst.
1958....	373,4	148,6	522,0	487,8	317,3	805,1	76,5	46,8	64,8
1959....	390,5	154,0	544,5	521,7	334,5	856,2	74,9	46,0	63,6
1960....	435,8	160,0	595,8	570,3	352,9	923,2	76,4	45,3	64,5
1961....	466,6	172,8	639,4	606,2	383,0	989,2	77,0	45,1	64,6
1962....	497,6	185,5	683,1	648,4	412,7	1 061,1	76,7	44,9	64,4
1963....	527,9	198,0	725,9	685,3	447,7	1 133,0	77,0	44,2	64,1

¹ Inklusive utgifter til innkjøp av sprit, brennevin og vin til teknisk og medisinsk bruk.

Konsumentenes utgifter i 1963 til kjøp av brennevin, vin og øl utgjorde 1 120¹⁾ mill. kroner. Dette var 70,7 mill. kroner eller 6,7 prosent mer enn året før. Av utgiftsøkingen falt 32,5 mill. kroner på brennevin, 3,3 mill. kroner på vin og 34,9 mill. kroner på øl.

Av det samlede private konsum har utgiftene til alkoholholdige drikkevarer i de senere år utgjort omkring 4,7 prosent, som er den samme prosentandel som i 1938 og 1939.

Fra 1962 til 1963 økte statens alkoholinntekter med 42,8 mill. kroner eller med 6 prosent. Inntektsøkingen fordeler seg med 30,3 mill. kroner på brennevin og vin og 12,5 mill. kroner på øl.

VI. Hjemmebrenning, smugling og gauking m. v.

Statistikken over alkohollovforselets omfatter de vanligste straffbare overtredelser av lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin og øl av 5. april 1927 (alkoholloven) og lov om tilvirking og beskatning av brennevin av 15. august

¹ Eksklusive utgifter til innkjøp av sprit, brennevin og vin til teknisk og medisinsk bruk.

1908 (tilvirkingsloven). En fullstendig fortegnelse over de forseelser som blir registrert, er gitt i forspalten til tabell XIV. Oppgavene, som gis av politiet, har opplysninger om tallet på vedtatte forelegg og fellende dommer. Dersom en sanksjon omfatter mer enn en forseelse, blir den i statistikken telt med i alle de grupper den gjelder.

I 1963 ble det vedtatt 1 583 forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, gauking, smugling og andre overtredelser av alkohollovene. Det var 10 prosent flere forseelser enn registrert året før.

Tabell 10. Vedtatte forelegg og fellende dommer for overtredelser av alkohollovene.

	1962			1963		
	Bygder	Byer	Hele landet	Bygder	Byer	Hele landet
Hjemmebrenning	304	55	359	329	50	379
Smugling	55	395	450	61	424	485
Ulovlig omsetning av rusdrikk (gauking)	67	164	231	61	159	220
Misbruk av denaturert sprit	17	126	143	34	107	141
Drikkeleag	23	97	120	53	165	218
Andre forseelser.....	75	67	142	70	70	140
I alt	541	904	1 445	608	975	1 583

Storparten av oppgangen i alkohollovforseelsene skyldes ulovlige drikkelag. Tallet på forelegg og dommer for slike forseelser økte med hele 82 prosent fra 1962 til 1963. For smugling av alkoholholdige drikkevarer gikk tallet på forelegg og dommer opp med 8 prosent, mens oppgavene for hjemmebrenning viser en oppgang på 6 prosent. For ulovlig innenlandsk omsetning av alkohol (gauking) gikk tallet på forelegg og domsfelleser ned med 5 prosent fra 1962 til 1963.

VII. Drukkenskapsforseelser.

Lov av 31. mai 1900 om løsgjengeri, betleri og drukkenskap bestemmer i § 16 at den som blir sett i åpenbart beruset tilstand på et alminnelig beferdet eller for offentlig ferdsel bestemt sted, skal straffes med bøter. I samme lov § 17 heter det: «Den som forsettlig eller uaktsomt hensetter seg i en beruset tilstand, hvorunder han forstyrre den alminnelige fred og orden eller den lovlige ferdsel eller forulemper eller volder fare for andre, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder». Løsgjengerloven inneholder videre (§ 19) bestemmelser om at den som på grunn av stadig misbruk av alkohol, skaffer seg midler til sin livsførsel ved betleri eller ved forsorgsstønad, skal straffes med fengsel inntil 3 måneder. Den som av samme grunn forsømmer sin forsørgeresplikt, unnlater å betale bidrag til underhold av hustru, barn eller sitt barns mor, rammes av samme straffebestemmelse. Statistikken over drukkenskapsforseelser omfatter dommer, forelegg og formelle advarsler (påtaleunnlatelser) etter disse bestemmelser, det vil si strafferettslige reaksjoner for overtredelser av løsgjengerlovens §§ 16, 17 og 19.

I 1963 ble det i alt registrert 32 434 drukkenskapsforseelser. Det var 1 035 eller 3,3 prosent flere forseelser enn året før.

Tabell 11. Drukkenskapsforseelser i bygder og byer.

	Bygder	Oslo	Bergen	Trondheim	Stavanger	Andre byer	Byer i alt	Hele landet
1958.....	4 066	12 687	3 778	1 642	1 645	9 350	29 102	33 168
1959.....	4 088	13 361	3 903	1 647	1 589	9 245	29 745	33 833
1960.....	4 463	12 860	3 287	1 555	1 535	10 004	29 241	33 704
1961.....	4 300	11 991	3 351	1 490	1 394	9 405	27 631	31 931
1962.....	4 475	11 471	3 523	1 480	1 081	9 369	26 924	31 399
1963.....	4 530	12 160	3 496	1 617	1 271	9 360	27 904	32 434

For bygdene var tallet på registrerte drukkenskapsforseelser vel 1 prosent høyere i 1963 enn i 1962, mens oppgavene for byene viser en oppgang på 4 prosent. Oppgangen i tallet på drukkenskapsforseelser i byene skyldes i første rekke oppgang i tallene for Oslo, Trondheim og Stavanger. I Oslo var forseelsestallet 6 prosent høyere i 1963 enn året før, mens oppgavene for Trondheim og Stavanger viser en oppgang på henholdsvis 9 og 18 prosent.

Tabell 12. Drukkenskapsforseelser pr. 1 000 innbyggere.

	Alle forseelser					Forseelser begått av innenbys (-bygds) -boende				
	Bygder	Oslo	Andre byer	Byer i alt	Hele landet	Bygder	Oslo	Andre byer	Byer i alt	Hele landet
1958.....	1,7	27,5	24,6	25,8	9,4	1,2	22,0	12,8	16,6	6,1
1959.....	1,7	28,7	24,4	26,1	9,6	1,2	23,5	12,3	16,9	6,2
1960.....	1,8	27,3	24,3	25,5	9,4	1,3	22,4	11,8	16,1	6,0
1961.....	1,8	25,1	23,1	23,9	8,9	1,2	20,8	11,7	15,5	5,8
1962.....	1,8	23,9	23,1	23,4	8,7	1,2	19,9	11,6	15,1	5,6
1963.....	1,8	25,2	23,5	24,2	8,9	1,2	21,0	12,4	16,0	5,9

Pr. 1 000 innbyggere ble det i 1963 registrert 8,9 drukkenskapsforseelser. Dette er en noe høyere drukkenskapspromille enn registrert året før, men likevel var den gjennomsnittlige drukkenskapspromille for siste tre år markert lavere enn for tidligere år. I femårsperioden 1946—1950 var drukkenskapspromillen i gjennomsnitt 12,2. Tilsvarende tall for de to etterfølgende femårsperioder, 1951—1955 og 1956—1960, var henholdsvis 9,9 og 9,4.

VIII. Promillekjøring.

Etter motorvognlovens § 17 annet ledd, er det forbudt å kjøre eller prøve å kjøre motorvogn når man er påvirket av alkohol (ikke edru). Motorvognførere som har vært innblandet i kjøreuhell som kan bli gjenstand for politietterforskning, må heller ikke nyte alkohol i de seks første timene etter avsluttet kjøring (mvl. § 17, tredje ledd). Overtredelser av disse bestemmelser straffes med fengsel inntil ett år, men bøtestraff kan nytties dersom særlige formildende omstendigheter foreligger.

Oppgaver over tallet på domfellelser eller vedtatte forelegg for promillekjøring (overtredelser av mvl. § 17 annet og tredje ledd) hentes inn fra politiet i samband med statistikken over avsluttede motorvognsaker.

I alt 2 715 motorvognførere ble lagt straff for promillekjøring i 1963. Det var 2 prosent flere straffede for promillekjøring enn året før, en oppgang som var langt svakere enn i de nærmest foregående år. Tallet på personer straffet for promillekjøring økte således med 15 prosent i 1960, 11 prosent i 1961 og 10 prosent i 1962. I femårsperioden 1958—1963 gikk tallet på straffede for promillekjøring opp med 56 prosent. Tallet på registrerte motorkjøretøy per 100000 innbyggere økte i samme tidsrom med 78 prosent.

IX. Den offentlige alkoholistforsorg.

Ifølge lov om edruskapsnemndene og behandling av drifffeldige av 26. februar 1932, skal det i hver kommune være en egen nemnd som har til oppgave å virke for bedre edruskapsforhold og ta seg av drifffeldige personer. Fra og med året 1938 har disse nemndene gitt oppgaver til Statens edruskapsråd, som bearbeider disse opplysningsene og publiserer resultatene i en egen publikasjon. Oppgavene i dette avsnittet er gitt av Statens edruskapsråd.

Tabell 13. Edruskapsnemndene.

	Nemnder	Nemnder som har gitt melding om virksomheten	Av disse:		
			Nemnder som har hatt alkoholmisbrukere til behandling	Nemnder som har vært i virksomhet på annen måte	Nemnder som ikke har vært i virksomhet
1958.....	743	732	534	115	83
1959.....	743	735	567	109	59
1960.....	732	712	558	88	66
1961.....	731	703	538	102	63
1962.....	705	686	522	120	44
1963.....	689	660	493	129	38

Av de nemndene som Statens edruskapsråd fikk oppgaver fra, hadde 94 prosent vært i virksomhet i 1963. Det var forholdsvis like mange aktive edruskapsnemnder som året før.

Både i 1962 og 1963 hadde ca. tre fjerdeparter av nemndene alkoholmisbrukere til behandlinget.

I alt ble det meldt 13 718 personer til edruskapsnemndene i 1963. Dette var 3,8 prosent færre tilmeldte enn året før, og det laveste tall på tilmeldte registrert i etterkrigstiden. Storparten av dem som ble meldt til nemndene hadde i likhet med tidligere år, vært i kontakt med nemndene før. I 1963 var vel to tredjeparter av de tilmeldte gjengangere, og snaut en tredjedel meldt for første gang. Tallet på unge førstegangsmeldte var 5 prosent større i 1963 enn året før, og det største antall siden 1949.

Den alt overveiende del av anmodningene til edruskapsnemndene om inngrep overfor alkoholmisbrukere kommer fra politiet. Politiet har i henhold til lov plikt til å gi melding til edruskapsnemndene om alle personer som blir lagt straff for

Tabell 14. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene.

	Personer meldt til nemndene			Av disse meldt for første gang					
				I alt			25 år og yngre		
	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt
1958	16 326	715	17 041	3 984	187	4 171	965	34	999
1959	17 003	724	17 727	4 633	218	4 851	1 098	43	1 141
1960	14 059	594	14 653	3 880	153	4 033	1 020	30	1 050
1961	13 506	619	14 125	3 765	205	3 970	1 033	50	1 083
1962	13 625	630	14 255	3 575	177	3 752	1 090	51	1 141
1963	13 058	660	13 718	3 918	202	4 120	1 141	60	1 201

beruselse. Denne meldeplikt omfatter likevel ikke personer som politiet finner at det åpenbart er hensiktsløst å gi nemndbehandling. I 1963 kom 73 prosent av anmodningene fra politiet alene, mot 71 prosent forrige år. Ellers kom flest anmodninger fra den drikkefeldiges familie (10 prosent) og fra den drikkefeldige selv (8 prosent).

Edruskapsnemndene fant at vel fire femtedeler av de innkomne anmodninger om inngrep mot alkoholmisbrukere i 1963 egnet seg for nemndbehandling. De sakene som ble henlagt av nemndene gjaldt personer, som det — etter nemndenes vurdering og gjeldende bestemmelser — ikke var tilstrekkelig grunnlag for inngrep mot, saker der en manglet tilstrekkelige opplysninger og tilfelle som ikke ble ansett som egnet til behandling av nemndene.

Edruskapsnemndene behandlet i alt 11 409 alkoholmisbrukere i 1963. Det var 594 eller 5 prosent færre enn året før. I storparten av tilfellene bestod nemndbehandlingen i å innkalte misbrukerne til drøfting og advaring mot de problemene et fortsatt alkoholmisbruk kan medføre. Advarsel ble således nyttet som viktigste forholdsregel overfor 66 prosent av de behandlede. En noe strengere foranstaltning ble truffet overfor 7 prosent av de behandlede, som etter nemndenes beslutning ble satt under tilsyn eller innlagt i tilsynsheim, mens 7 prosent fikk aversanbehandling. Tvangsinnlegg i kursted, som er den strengeste form for inngrep mot alkoholmisbrukere som loven under bestemte forutsetninger gir adgang til å bruke, fant nemndene at de burde benytte overfor 27 drikkefeldige. Nemndene besluttet dessuten, etter å ha innhentet de drikkefeldiges samtykke, å sende 1 043 personer til kursted. I alt ble således 1 070 personer besluttet innlagt i kursted for drikkefeldige i 1963. Tilsvarende tall i 1962 var 1 365.

English summary

Alcohol Statistics provides data on production, stocks, exports, imports and use of ethyl alcohol. The statistics give information on licences for sale of alcoholic beverages, prices of and duties on spirits, wine and beer, the consumers' expenditure on and the State's revenues from alcohol. Figures are also given on infractions of the Intoxicants Act, offences of drunkenness, drunken driving and the activity of the Temperance Boards. The returns are obtained from the Ministry of Finance, A/S Vinmonopolet (State Monopoly for production and distribution of spirits and wine), the police authorities, the state Temperance Council and the Norwegian Brewers' Association. Statistics on private production of wine and beer are not collected. For obvious reasons the same applies to illegal distillation and smuggling.

Some price adjustments were made in 1963 for spirits and wine. The general price level rose by 3 per cent for spirits and 0,6 per cent for wine. Prices of beer remained unchanged in 1963.

In 1963 there were 61 retail outlets for spirits or wine, i.e. 1 less than in 1962. From 1962 to 1963 the number of shops selling all types of beer increased from 2 962 to 2 979, while shops selling only pilsener and bavarian beer fell from 2 287 to 2 258 i.e. by 1 per cent. The number of establishments licensed for serving spirits, wine and beer increased from 221 in 1962 to 227 in 1963, while the number of establishments serving wine and beer increased from 795 to 820. From 1962 to 1963 the number of establishments serving all types of beer rose from 218 to 248, while the number of establishments serving pilsener and bavarian beer decreased from 600 to 572.

In 1963 the equivalent of approximately 10,00 mill. litres of pure alcohol was used for private consumption, as compared to 9,59 mill. litres in 1962. This consumption of alcoholic beverages, in terms of pure alcohol, increased by 4,5 per cent between 1962 and 1963. The consumption per adult (15 years of age and over) was 3,66 litres pure alcohol in 1963 as against 3,54 litres in 1962. The figures show an increase in consumption of spirits from 1,76 to 1,79 litres per adult. For beer the consumption per adult rose from 1,53 to 1,61 litres of pure alcohol during this period.

Consumers' expenditure on spirits, wine and beer rose in 1963 to a new peak. Private purchases of alcohol for the year, including payment for services rendered by restaurants and waiters, amounted to 1 119,8 mill. kroner, i.e. 70,7 mill. kroner more than in 1962. The State's revenues from the sale of spirits, wine and beer rose from 683 mill. kroner in 1962 to 726 mill. kroner in 1963. The latter figure represents 77 per cent of consumers' expenditure on spirits and wine. The corresponding figure for beer was 44 per cent.

The number of fines and convictions according to the Intoxicants Act was 1 583 in 1963 as compared to 1 445 in 1962. This represents an increase of 10 per cent from 1962. Illegal distillation rose from 359 to 379 cases and smuggling from 450 to 485 cases, while cases of illegal compotation rose from 120 in 1962 to 218 in 1963.

In 1963 32 434 misdemeanours due to drunkenness were reported in the country. Of these 27 904 or 86 per cent occurred in the towns. Compared with 1962 the figures for 1963 represent an increase of 4 per cent.

The number of persons punished for driving motor vehicle while under influence of alcohol rose from 1962 to 1963 by 2 per cent. During this period the number of registered motor vehicles increased about 9 per cent.

Pursuant to an Act of February 1932 a Temperance Board shall be established in each municipality. The Boards are promoting temperance and will take charge of habitual drunkards. In 1963 a total of 13 718 persons were reported to the Boards. This represents a decrease of 3,8 per cent from 1962. In 1963 73 per cent of the requests for intervention in respect of alcoholics came from the police, 10 per cent of the requests came from the families of the alcoholics and 8 per cent from the alcoholics themselves. Of the persons reported 11 409 were dealt with by the Boards in 1963 as compared to 12 003 in 1962. In the great majority of cases the person has been warned against excessiv alcohol consumption. In 1963 such admonition was given in respect of about 66 per cent of the cases. Approximately 7 per cent of the persons dealt with were placed under supervision, and 7 per cent received aversan treatment. In more serious cases the Act permits the Boards to have the alcoholics placed in special institutions. In 1963 this was done in 27 cases. With the consent of the alcoholics themselves, the Board placed 1 043 persons in institutions for alcoholics.

Tabeller

**Tabell I. Kommuner med og uten bevillinger¹ for omsetning av brennevin,
vin og øl.**

	Bygder			Byer		
	1962	1963		1962	1963	
		Kommuner	Innbyggere pr. 1/1		Kommuner	Innbyggere pr. 1/1
Salg og skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	—	—	.	22	22	942 501
Salg av brennevin, vin og alt slags øl, skjenking av vin og alt slags øl	1	1	12 207	² 4	² 4	51 584
Salg av brennevin, vin, pilsener- og bayerøl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	—	—	.	2	2	21 655
Salg av brennevin og vin, skjenking av vin, pilsener- og bayerøl	—	—	.	1	1	5 302
Salg av alt slags øl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	3	5	44 293	—	—	.
Salg av pilsener- og bayerøl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	10	9	57 190	1	1	8 257
Skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	40	40	147 609	—	—	.
Omsetning av brennevin, vin og alt slags øl i alt	54	55	261 299	30	30	1 029 299
Salg og skjenking av vin og alt slags øl....	—	—	.	3	2	4 358
Salg av vin og alt slags øl, skjenking av alt slags øl	1	1	4 873	—	—	.
Salg av alt slags øl, skjenking av vin og alt slags øl	14	16	214 868	8	8	25 998
Salg av alt slags øl, skjenking av vin, pilsener- og bayerøl	3	6	51 752	—	—	.
Salg av pilsener- og bayerøl, skjenking av vin og alt slags øl.....	22	21	149 461	3	3	9 727
Skjenking av vin og alt slags øl	23	22	85 995	2	2	20 949
Omsetning av vin og alt slags øl i alt	63	66	506 949	16	15	61 032
Salg og skjenking av vin, pilsener- og bayerøl	1	1	5 975	—	1	7 561
Salg av pilsener- og bayerøl, skjenking av vin, pilsener- og bayerøl	27	27	212 946	2	2	30 250
Skjenking av vin, pilsener- og bayerøl.....	11	13	57 190	—	—	.
Omsetning av vin, pilsener- og bayerøl i alt	39	41	276 111	2	3	37 811
Salg og skjenking av alt slags øl.....	4	4	8 475	—	—	.
Salg av alt slags øl, skjenking av pilsener- og bayerøl	10	6	52 068	—	—	.
Salg av alt slags øl	13	10	57 299	1	1	1 167
Salg av pilsener- og bayerøl, skjenking av alt slags øl	4	5	22 549	—	—	.
Skjenking av alt slags øl	3	6	20 614	—	—	.
Omsetning av alt slags øl i alt.....	34	31	161 005	1	1	1 167
Salg og skjenking av pilsener- og bayerøl...	38	31	166 917	—	—	.
Salg av pilsener- og bayerøl	37	38	172 955	—	—	.
Skjenking av pilsener- og bayerøl	27	30	106 703	1	1	3 152
Omsetning av pilsener- og bayerøl i alt.....	102	99	446 575	1	1	3 152
Ingen alkoholomsetning ³	355	339	849 259	8	8	20 371
I alt	647	631	2 501 198	58	58	1 152 832

¹ Omfatter kommunale helårsbevillinger og departementsbevillinger pr. 15. juni. Byer med detaljsalg av øl fra bryggeri er regnet med blandt byer med bevillinger for ølsalg. ² Inkl. Kristiansund hvor salgsbevillingen ikke omfattet eksport- og bokkøl. ³ Inkl. kommuner med omsetning av bare alkoholsvakt øl.

Tabell II. Fylkesvis oppgaver over kommuner med og uten bevillinger¹ for omsetning av brennevin, vin og øl. 1963.

	Med alkohol-omsetning		Uten alkohol-omsetning		I alt	
	Kommuner	Innbyggere pr. 1/1	Kommuner	Innbyggere pr. 1/1	Kommuner	Innbyggere pr. 1/1
<i>Bygder</i>						
Østfold	20	131 345	7	16 756	27	148 101
Akershus	27	249 280	—	—	27	249 280
Hedmark	29	161 448	—	—	29	161 448
Oppland	30	149 786	1	2 946	31	152 732
Buskerud	23	124 544	—	—	23	124 544
Vestfold	16	114 945	2	13 648	18	128 593
Telemark	15	75 860	9	36 536	24	112 396
Aust-Agder	8	32 590	15	27 937	23	60 527
Vest-Agder	1	16 648	30	56 946	31	73 594
Rogaland	5	39 958	42	113 946	47	153 904
Hordaland	16	106 105	38	124 832	54	230 937
Sogn og Fjordane	14	45 432	22	53 028	36	98 460
Møre og Romsdal	7	21 820	54	148 563	61	170 383
Sør-Trøndelag	16	88 292	36	69 629	52	157 921
Nord-Trøndelag	14	59 441	24	47 347	38	106 788
Nordland	26	130 579	31	67 586	57	198 165
Troms	15	65 947	18	46 938	33	112 885
Finnmark	10	37 919	10	22 621	20	60 540
Bygder i alt	292	1 651 939	339	849 259	631	2 501 198
<i>Byer</i>						
Østfold	4	57 972	—	—	4	57 972
Akershus	1	480	—	—	1	480
Oslo	1	482 495	—	—	1	482 495
Hedmark	2	16 282	—	—	2	16 282
Oppland	2	14 091	—	—	2	14 091
Buskerud	3	45 897	—	—	3	45 897
Vestfold	8	48 845	—	—	8	48 845
Telemark	5	38 953	1	724	6	39 677
Aust-Agder	2	14 084	1	3 028	3	17 112
Vest-Agder	3	36 188	1	2 230	4	38 418
Rogaland	2	79 262	4	10 937	6	90 199
Bergen	1	116 555	—	—	1	116 555
Sogn og Fjordane (Florø)	1	2 007	—	—	1	2 007
Møre og Romsdal	3	44 496	—	—	3	44 496
Sør-Trøndelag (Trondh.)	1	57 453	—	—	1	57 453
Nord-Trøndelag	2	9 681	—	—	2	9 681
Nordland	5	42 149	—	—	5	42 149
Troms	2	16 334	—	—	2	16 334
Finnmark	2	9 237	1	3 452	3	12 689
Byer i alt	50	1 132 461	8	20 371	58	1 152 832
Hele landet	342	2 784 400	347	869 630	689	3 654 030

¹ Se note 1 til tabell I.

Tabell III. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl¹ 1963.

	Salgssteder					Skjenkesteder						
	Brennevin og vin	Bare vin	Alt slags øl	Pilsener- og bayerøl	I alt	Brennevin, vin og alt slags øl ²	Vin og alt slags øl	Av disse: Departementsbevilling	Vin og pilsener- og bayerøl	Alt slags øl	Pilsener- og bayerøl	I alt
<i>Bygder</i>												
Østfold.....	—	—	82	183	265	1	7	—	6	—	10	24
Akershus....	—	1	237	382	620	—	17	—	24	7	55	103
Hedmark	—	—	74	356	430	2	40	—	11	41	38	132
Oppland	—	—	4	232	236	27	102	2	37	26	79	271
Buskerud	—	—	86	303	389	4	36	—	17	28	113	198
Vestfold	—	—	145	174	319	—	5	—	7	1	21	34
Telemark	—	—	18	39	57	5	8	1	12	3	32	60
Aust-Agder..	—	—	—	35	35	2	—	—	10	2	1	15
Vest-Agder	—	—	—	13	13	—	—	—	—	—	—	—
Rogaland	—	—	—	33	33	4	2	—	—	1	2	9
Hordaland	—	—	30	49	79	17	23	2	3	3	5	51
Sogn og Fjordane..	—	—	—	24	24	12	6	1	5	—	14	37
Møre og Romsdal .	—	—	—	20	20	2	4	3	—	—	6	12
Sør-Trøndelag	—	—	3	113	116	3	3	—	—	4	18	28
N.-Trøndelag	—	—	3	5	8	—	6	—	7	2	9	24
Nordland ...	1	1	20	25	47	1	9	—	7	4	20	41
Troms	—	—	—	2	2	—	10	—	3	1	25	39
Finnmark	—	—	16	2	18	1	4	—	5	2	13	25
Bygder i alt ..	1	2	718	1 990	2711	81	282	9	154	125	461	1103
<i>Byer</i>												
Østfold	4	—	148	23	175	10	31	—	—	1	12	54
Akershus....	—	—	4	—	4	—	—	—	2	1	—	3
Oslo	15	—	1 230	—	1245	55	169	2	—	80	11	315
Hedmark	1	1	54	—	56	11	7	—	—	3	4	25
Oppland	2	—	1	39	42	3	18	1	—	—	4	25
Buskerud	5	—	96	18	119	7	8	—	7	7	9	38
Vestfold	4	1	111	4	120	18	21	—	—	8	18	65
Telemark ...	2	1	28	33	64	2	10	—	3	2	7	24
Aust-Agder..	1	—	25	2	28	—	7	—	—	—	5	12
Vest-Agder	1	—	45	7	53	2	7	1	—	7	1	17
Rogaland	2	—	80	60	142	8	3	—	9	—	12	32
Bergen	6	—	295	—	301	11	20	—	—	5	2	38
Sogn og Fjordane..	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Møre og Romsdal ..	1	—	—	46	47	1	7	—	—	—	—	8
Sør-Trøndelag	4	—	130	9	143	10	24	—	—	4	3	41
Nord-Trondelag	1	—	3	—	4	—	1	—	1	1	2	5
Nordland ...	3	—	7	19	29	1	10	1	6	—	17	34
Troms	2	—	2	6	10	6	4	—	3	4	4	21
Finnmark	1	—	2	2	5	1	3	—	2	—	—	6
Byer i alt ...	55	3	2 261	268	2587	146	351	5	33	123	111	764
Hele landet...	56	5	2 979	2 258	5298	227	633	14	187	248	572	1867

¹ Omfatter salgs- og skjenkesteder med bevillinger gitt av kommunestyret (ekskl. sesongbevillinger) og turist- og høyfjellshoteller med departementsbevilling pr. 15. juni. ² I bygdene hadde alle skjenkesteder for brennevin, vin og alt slags øl departementsbevilling, men bare ett av skjenkestedene i byene, nemlig i Molde hadde slik beveiling.

Tabell IV. Tilvirking, innførsel og utførsel av etyllalkohol. 1963.

	Tilvirking		Innførsel		Utførsel	
	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter
Sprit	1 23 954	22 996	12 946	12 429	—	—
Brennevin.....	.	.	3 223	1 774	64	26
Vin	2 342	49	4 640	626	—	—
Øl.....	103 866	4 763	73	4	6 737	367
Eksport- og bokkøl	28 894	1 659	58	3	5 326	306
Pilsener- og bayerøl	68 067	2 947	15	1	1 403	61
Lagerøl	6 905	157	—	—	8	—
I alt	27 808	.	14 833	.	393

¹ Av dette var 2 757 000 liter potetråsprit. ² A/S Vinmonopolets omsetning av norsk fruktvin.

Tabell V. Forbruket av sprit, brennevin og vin til tekniske og medisinske formål. Alkoholliter.

	Teknisk bruk				Medisinsk bruk				Teknisk og medisinsk bruk
	Sprit	Brenne- vin	Vin	I alt	Sprit	Brenne- vin	Vin	I alt	
1956	19 104 432	13 446	2 275	19 120 153	535 215	3 821	1 953	540 989	19 661 142
1957	21 352 846	12 525	2 238	21 367 609	488 312	3 108	1 671	493 091	21 860 700
1958	23 294 462	9 444	1 573	23 305 479	456 827	2 308	1 116	460 251	23 765 730
1959	24 869 713	9 571	1 705	24 880 989	455 174	1 835	604	457 613	25 338 602
1960	30 843 044	11 030	1 177	30 855 251	437 860	1 698	515	440 073	31 295 324
1961	31 018 260	12 406	1 162	31 031 828	437 481	1 709	506	439 696	31 471 524
1962	31 787 802	12 758	1 175	31 801 735	439 040	1 556	518	441 114	32 242 849
1963	30 191 488	14 473	1 130	30 207 091	436 492	1 645	619	438 756	30 645 847

Tabell VI. A/S Vinmonopolets salg og innenlands konsum av brennevin. Liter.

	Vinmonopolets samlede salg av			Av dette		Innenlands konsum av brennevin som drikkevare	
	innen- lands- k brennevin	forskåret brennevin ¹	uten- lands- k brennevin	solgt på skjenke- stedene	solgt direkte til konsument	Vareliter	Alkohol- liter
1956.....	5 085 280	2 978 478	1 364 189	410 860	8 720 548	9 131 408	3 875 096
1957.....	4 998 262	3 123 850	1 467 222	422 881	8 865 800	9 288 681	3 969 132
1958.....	4 954 848	3 091 740	1 460 687	420 694	8 800 651	9 221 345	3 946 746
1959.....	5 192 664	3 350 000	1 622 719	432 864	9 427 649	9 860 513	4 217 415
1960.....	5 185 593	3 596 562	1 982 198	451 347	9 997 609	10 448 956	4 519 650
1961.....	5 302 276	3 726 638	2 263 975	452 300	10 525 732	10 978 032	4 769 355
1962.....	5 324 963	3 610 160	2 284 414	428 637	10 496 308	10 924 945	4 768 441
1963.....	5 441 367	3 565 897	2 501 720	421 433	10 779 578	11 201 011	4 898 978

¹ Utenlandsk brennevin blandet med norsk sprit.

**Tabell VII. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av vin.
Liter.**

	Vinmonopolets samlede salg ¹ av				Av dette		Innenlandsk forbruk av vin som drikkevare	
	sterk vin	svak vin	muss. vin	norsk fruktvin	solgt til skjenke- steder	solgt direkte til konsumet ¹	Vareliter	Alkohol- liter
1956....	2 464 353	1 515 349	76 876	187 988	2 233 717	1 940 883	4 174 600	646 357
1957....	2 345 729	1 637 387	79 263	205 045	2 137 628	2 059 248	4 196 876	638 646
1958....	2 170 517	1 671 220	69 089	196 544	1 960 076	2 077 047	4 037 123	606 589
1959....	2 267 531	1 800 589	74 758	219 826	2 058 101	2 227 616	4 285 717	641 374
1960....	2 208 068	2 023 097	84 199	202 687	2 134 132	2 304 181	4 438 313	649 984
1961....	2 262 155	2 187 123	90 177	221 789	2 184 156	2 494 455	4 678 611	679 886
1962....	2 149 451	2 309 909	86 842	302 036	2 065 631	2 696 754	4 762 385	679 532
1963....	2 171 920	2 467 152	92 051	342 187	2 023 141	2 964 924	4 988 065	705 074

¹ Privatimportert vin er regnet med. I 1962 og 1963 ble det av private importert henholdsvis 30 899 og 28 314 liter vin.

Tabell VIII. Konsum av øl.

	1 000 vareliter						1 000 alkoholliter			
	Eksport- og bokkøl	Pilsener- og bayerøl	Lagerøl	I alt	Av dette		Eksport- og bokkøl	Pilsener- og bayerøl	Lagerøl	I alt
					levert skjenke- steder	levert forretn. og utsalg				
1956	22 344	51 382	5 002	78 728	21 763	56 965	1 229	2 158	115	3 502
1957	21 843	51 641	5 408	78 892	22 140	56 752	1 201	2 169	124	3 494
1958	25 377	50 156	5 296	80 829	22 200	58 629	1 447	2 056	114	3 617
1959	23 652	55 105	5 967	84 724	23 381	61 343	1 343	2 364	135	3 842
1960	23 613	57 993	6 081	87 687	24 314	63 373	1 332	2 470	140	3 942
1961	24 798	62 955	6 245	93 998	25 242	68 756	1 396	2 644	142	4 182
1962	22 704	61 520	6 316	90 540	24 321	66 219	1 308	2 688	141	4 137
1963	23 626	66 679	6 897	97 202	25 741	71 461	1 356	2 888	157	4 401

Tabell IX. Konsum av brennevin, vin og øl. 1 000 alkoholliter.

	1962				1963			
	Brenne- vin	Vin	Øl	I alt	Brenne- vin	Vin	Øl	I alt
Januar—februar ...	646	89	500	1 235	641	90	520	1 251
Mars—april	775	108	658	1 541	819	111	681	1 611
Mai—juni	785	126	777	1 688	774	126	841	1 741
Juli—august	819	112	811	1 742	853	117	868	1 838
September—oktober	727	101	654	1 482	742	107	682	1 531
November—desember	1 016	144	737	1 897	1 070	154	809	2 033
I alt	4 768	680	4 137	9 585	4 899	705	4 401	10 005

Tabell X. Konsum av brennevin, vin og øl i 3 større landsdeler. 1963.

	Solgt på eller leveret til skjenke- steder	Solgt i utsalg eller leveret til forretn.	I alt		Pr. innbygger ¹				
			Vare- liter	Alkohol- liter	Solgt på eller leveret til skjenke- steder	Solgt i utsalg eller leveret til forretn.	I alt	Vare- liter	Alkohol- liter
	1 000 l	1 000 l	1 000 l	1 000 l	1	1	1	1	1
Oslo salgsområde ²									
Brennevin.....	334	7 337	7 671	3 331	0,17	3,70	3,87	1,68	
Vin	1 488	2 284	3 772	527	0,75	1,15	1,90	0,27	
Øl.....	17 936	49 108	67 044	3 039	9,05	24,79	33,84	1,53	
Bergen salgsområde ³									
Brennevin.....	36	1 568	1 604	695	0,04	1,97	2,01	0,87	
Vin	246	342	588	84	0,31	0,43	0,74	0,11	
Øl.....	3 600	13 142	16 802	750	4,59	16,50	21,09	0,94	
Trondheim salgsomr. ⁴									
Brennevin.....	51	1 875	1 926	873	0,06	2,14	2,20	1,00	
Vin	289	339	628	94	0,33	0,39	0,72	0,11	
Øl.....	4 145	9 211	13 356	612	4,74	10,52	15,26	0,70	

¹ Etter folketallet pr. 1/1 1963. ² Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og 5 herreder i Møre og Romsdal. ³ Rogaland, Hordaland, Bergen, Sogn og Fjordane, Ålesund og 24 herreder i Møre og Romsdal. ⁴ Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms, Finnmark, Molde, Kristiansund og 32 herreder i Møre og Romsdal.

Tabell XI. Konsumentenes gjennomsnittsutgifter pr. liter brennevin,
vin og øl.

	Kr. pr. vareliter						Kr. pr. alkoholliter		
	Brenne- vin	Vin	Øl				Brenne- vin	Vin	Øl
			Eksport- og bokk- bayer-	Pilsener- og bayer-	Lager- bayer-	I alt			
1956.....	38,20	27,85	4,69	3,15	1,88	3,51	90,01	179,90	78,81
1957.....	39,09	29,07	5,08	3,42	1,98	3,78	91,49	191,01	85,40
1958.....	39,15	28,46	5,11	3,52	2,07	3,93	91,46	189,60	87,73
1959.....	39,39	28,46	5,27	3,58	2,08	3,95	92,10	190,16	87,07
1960.....	41,69	27,72	5,41	3,66	2,14	4,02	96,37	189,30	89,52
1961.....	42,40	27,57	5,40	3,74	2,18	4,07	97,60	189,70	91,59
1962.....	45,97	28,15	6,14	4,20	2,33	4,56	105,33	197,27	99,77
1963.....	47,47	27,54	6,18	4,27	2,47	4,61	109,15	194,83	101,72

Tabell XII. Konsumentenes alkoholutgifter.

	I alt				Pr. innbygger 15 år og over ¹			
	Brenne- vin ²	Vin ²	Øl	I alt ²	Bren- nevin ²	Vin ²	Øl	I alt ²
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1956.....	348 812	116 279	276 000	741 091	136	46	108	290
1957.....	363 128	121 989	298 400	783 517	141	48	116	305
1958.....	361 012	114 899	317 321	793 232	139	44	123	306
1959.....	388 448	121 964	334 536	844 948	149	46	128	323
1960.....	435 607	123 046	352 891	911 544	165	47	133	345
1961.....	465 478	128 973	383 020	977 471	174	48	144	366
1962.....	502 255	134 048	412 729	1049 032	186	50	152	388
1963.....	534 704	137 373	447 674	1119 751	195	50	164	409

¹ Etter innbyggertallet pr. 1/1 i vedkommende år. ² Brennevin og vin til medisinsk og teknisk bruk er ikke regnet med.

Tabell XIII. Statens alkoholinntekter. 1000 kr.

	1960	1961	1962	1963 ¹
Omsetningsavgift på brennevin og vin:				
Prosentavgift	310 474	328 949	355 961	378 078
Kvantumsavgift ²	27 235	29 240	29 383	30 655
Alminnelig omsetningsavgift	49 543	54 835	58 427	62 022
Overskott av A/S Vinmonopolets drift	26 000	30 000	31 800	32 000
Statsskatt (A/S Vinmonopolet)	13 488	14 066	13 046	14 800
Avgift etter rusdrikklovens ³ §33	7 908	8 229	7 698	9 000
Avgift av bevilling til salg ⁴ og skjenking	1 156	1 239	1 306	1 315
Inntekter av brennevins- og vinomsetningen	435 804	466 558	497 621	527 870
Tilvirkningsavgift av øl				
Toll av øl	115 607	125 546	135 546	144 738
Alminnelig omsetningsavgift	46	186	152	146
Skjenkeavgift	23 924	26 019	27 485	29 627
Inntekter av ølomsetningen	20 458	21 101	22 325	23 490
Statens samlede inntekter av brennevins-, vin- og ølomsetningen	160 035	172 852	185 508	198 001
595 839	639 410	683 129	725 871	

¹ Foreløpige tall. ² Fra 1. januar 1963 er tilvirkningsavgifter og toll på brennevin og vin avløst av en kvantumsavgift på omsetningen. ³ Skal delvis anvendes til helseformål i kommunene, etter Stortingets nærmere bestemmelser. ⁴ Inkl. bevillingsavgifter til kommunene for vin og øl.

Tabell XIV. Vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.

	1960	1961	1962	1963		
				Byer	Bygder	I alt
Hjemmebrenning (§§ 2, 17 i tilvirkningsl. ¹ og §§ 53, 54 i alkoholl. ²)	540	356	359	50	329	379
Smugling (§§ 47—52 ²)	543	406	450	424	61	485
Gauking (§ 47, 1. ledd ²)	252	274	231	159	61	220
Sprit og brennevin	217	228	187	149	44	193
Essenser	1	1	1	—	—	—
Vin, øl og sats	34	45	43	10	17	27
Skjenking eller fortæring ved forsamlingshus m. v. (§ 62 ²)	50	68	70	18	33	51
Drikkelag (§ 65 ²)	306	158	120	165	53	218
Fortæring av medbrakt brennevin m. v. på bevertningssteder (§ 66 ²)	43	83	66	50	37	87
Fortering av brennevin m.v. i foreninger o.l. (§ 67 ²)	1	1	4	2	—	2
Resepthemisbruk (§§ 2, 4, 5, 1. ledd og § 6 i lov av 30. november 1923)	1	—	2	—	—	—
Misbruk av denatureert sprit (§ 7 jfr. § 8 i lov av 4. juni 1954)	136	153	143	107	34	141
Renaturering eller drikke	118	122	114	86	32	118
Salg	1	1	4	2	1	3
Besittelse	17	30	25	19	1	20
I alt	1 872	1 499	1 445	975	608	1 583

¹ Lov om tilvirkning, omdestillation og beskatning av brændevin m.v. av 15. august 1908.

² Lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl av 5. april 1927.

Tabell XV. Fylkesvise oppgaver over vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v. 1963.

	Hjemmebrenning		Smugling		Gauking		Misbruk av denatureert sprit		Drikkelag		Andre rusdrikkforseilser	
	Byg- der	By- er	Byg- der	By- er	Byg- der	By- er	Byg- der	By- er	Byg- der	By- er	Byg- der	By- er
Østfold	5	2	14	14	2	5	1	4	5	27	—	2
Akershus.....	29	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—
Vestfold	10	2	—	15	3	8	—	4	4	11	2	8
Oslo	22	.	201	.	55	.	60	.	8	.	—
Buskerud	30	1	—	1	8	—	—	—	—	2	—	—
Hedmark	39	—	—	—	11	—	—	—	5	1	3	1
Oppland	19	1	—	—	5	—	2	—	—	—	3	—
Telemark	22	5	1	3	6	—	—	1	20	3	—	—
Aust-Agder.....	—	1	2	—	—	—	—	—	5	—	—	1
Vest-Agder.....	4	—	4	26	4	6	1	2	—	—	2	15
Rogaland	3	1	9	67	—	54	21	7	4	77	3	9
Hordaland	8	.	3	.	—	.	4	.	4	.	12	.
Bergen	—	—	.	45	.	10	.	—	.	2	.	2
Sogn og Fjordane....	23	—	3	—	4	—	—	—	5	—	6	3
Møre og Romsdal	16	1	3	11	3	13	—	3	—	7	9	5
Sør-Trøndelag	25	11	—	—	3	3	—	25	—	26	5	2
Nord-Trøndelag	23	—	—	—	5	1	—	—	—	—	3	1
Nordland	16	—	4	41	2	—	—	—	—	—	6	4
Troms	30	—	—	—	2	2	—	1	—	1	5	6
Finnmark	27	3	17	—	2	2	4	—	—	—	10	11
I alt.....	329	50	61	424	61	159	34	107	53	165	70	70

Tabell XVI. Drukkenskapsforseelser registrert i alt og forseelser begått av innenbys- (bygds-) boende.

	Alle forseelser				Forseelser begått av innenbys- (bygds-) boende			
	1960	1961	1962	1963	1960	1961	1962	1963
<i>Bygder</i>								
Østfold	461	462	412	403	326	304	246	256
Akershus	792	664	805	825	570	466	558	576
Hedmark	293	214	217	263	248	175	183	212
Oppland	176	169	180	149	123	103	130	98
Buskerud	180	242	209	177	86	130	135	121
Vestfold	227	230	190	180	128	119	96	89
Telemark	293	290	309	309	177	176	189	174
Aust-Agder	152	167	193	190	79	104	115	99
Vest-Agder	212	173	223	213	123	103	123	59
Rogaland	262	290	240	249	203	242	180	204
Hordaland	396	425	446	414	311	292	301	280
Sogn og Fjordane	102	87	122	106	80	67	111	92
Møre og Romsdal	87	139	110	132	71	111	91	107
Sør-Trøndelag	153	138	140	134	85	74	69	82
Nord-Trøndelag	106	68	95	105	77	58	59	71
Nordland	117	125	193	191	96	101	120	128
Troms	130	112	126	127	70	65	81	75
Finnmark	324	305	265	342	224	191	178	255
Bygder i alt	4 463	4 300	4 475	4 509	3 077	2 881	2 965	2 978
<i>Byer</i>								
Østfold	1 686	1 582	1 623	1 491	787	719	683	691
Akershus	25	23	6	6	11	11	5	5
Oslo	12 860	11 991	11 471	12 160	10 575	9 942	9 572	10 141
Hedmark	273	262	289	323	81	96	102	104
Oppland	225	262	273	304	57	70	80	98
Buskerud	848	925	811	778	227	242	326	364
Vestfold	1 204	975	923	807	503	445	421	375
Telemark	1 218	1 059	1 157	1 134	479	383	419	402
Aust-Agder	380	331	357	371	109	95	77	96
Vest-Agder	937	920	929	956	401	397	417	441
Rogaland	1 986	1 823	1 513	1 777	1 252	1 223	997	1 223
Bergen	3 287	3 351	3 523	3 496	1 990	2 224	2 273	2 294
Sogn og Fjordane	18	16	11	26	1	—	2	7
Møre og Romsdal	715	695	690	760	363	365	368	408
Sør-Trøndelag	1 555	1 490	1 480	1 617	960	965	930	1 073
Nord-Trøndelag	92	102	81	85	43	42	46	62
Nordland	988	802	872	798	385	334	338	346
Troms	698	690	654	758	208	165	185	248
Finnmark	246	332	261	278	80	133	102	129
Byer i alt	29 241	27 631	26 924	27 925	18 512	17 851	17 343	18 507
Hele landet	33 704	31 931	31 399	32 434	21 589	20 732	20 308	21 485

Tabell XVII. Drukkenskapsforseelser med og uten arrestasjon etter kjønn. 1963.

	Med arrestasjon			Uten arrestasjon			Alle forseelser		
	Menn	Kvin- ner	I alt	Menn	Kvin- ner	I alt	Menn	Kvin- ner	I alt
<i>Bygder</i>									
Østfold	279	3	282	117	4	121	396	7	403
Akershus.....	544	23	567	253	5	258	797	28	825
Hedmark	136	2	138	123	2	125	259	4	263
Oppland	58	—	58	89	2	91	147	2	149
Buskerud	127	1	128	48	1	49	175	2	177
Vestfold	142	5	147	32	1	33	174	6	180
Telemark	198	1	199	110	—	110	308	1	309
Aust-Agder.....	137	2	139	51	—	51	188	2	190
Vest-Agder.....	167	4	171	41	1	42	208	5	213
Rogaland	176	5	181	66	2	68	242	7	249
Hordaland	175	4	179	228	7	235	403	11	414
Sogn og Fjordane.....	29	—	29	77	—	77	106	—	106
Møre og Romsdal	24	—	24	108	—	108	132	—	132
Sør-Trøndelag	73	2	75	59	—	59	132	2	134
Nord-Trøndelag	11	—	11	92	2	94	103	2	105
Nordland	89	—	89	102	—	102	191	—	191
Troms	30	1	31	96	—	96	126	1	127
Finnmark	171	4	175	167	—	167	338	4	342
Bygder i alt	2 566	57	2 623	1 859	27	1 886	4 425	84	4 509
<i>Byer</i>									
Østfold	1 358	27	1 385	102	4	106	1 460	31	1 491
Akershus.....	3	—	3	3	—	3	6	—	6
Oslo	10 177	1 113	11 290	706	164	870	10 883	1 277	12 160
Hedmark	309	5	314	9	—	9	318	5	323
Oppland	274	3	277	27	—	27	301	3	304
Buskerud	734	31	765	12	1	13	746	32	778
Vestfold	671	17	688	110	9	119	781	26	807
Telemark	1 059	24	1 083	51	—	51	1 110	24	1 134
Aust-Agder.....	336	7	343	25	3	28	361	10	371
Vest-Agder.....	847	38	885	70	1	71	917	39	956
Rogaland	1 685	45	1 730	47	—	47	1 732	45	1 777
Bergen	3 210	259	3 469	23	4	27	3 233	263	3 496
Sogn og Fjordane.....	16	—	16	10	—	10	26	—	26
Møre og Romsdal	701	6	707	53	—	53	754	6	760
Sør-Trøndelag	1 490	87	1 577	29	11	40	1 519	98	1 617
Nord-Trøndelag	44	1	45	39	1	40	83	2	85
Nordland	656	5	661	135	2	137	791	7	798
Troms	571	3	574	179	5	184	750	8	758
Finnmark	236	—	236	42	—	42	278	—	278
Byer i alt	24 377	1 671	26 048	1 672	205	1 877	26 049	1 876	27 925
Hele landet	26 943	1 728	28 671	3 531	232	3 763	30 474	1 960	32 434

Tabell XVIII. Månedsvise oppgaver over drukkenskapsførseelser. 1963.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
<i>Bygder</i>												
Østfold	27	12	25	30	33	38	63	39	37	43	29	27
Akershus.....	41	54	59	61	78	85	88	87	67	74	55	76
Hedmark	16	35	23	27	22	25	25	26	21	16	15	12
Oppland	13	15	10	21	16	19	14	17	8	5	7	4
Buskerud	14	10	17	16	21	10	22	10	27	17	8	5
Vestfold	5	8	13	9	17	30	17	25	10	14	24	8
Telemark	14	11	28	17	17	61	50	33	23	22	15	18
Aust-Agder.....	6	3	6	18	15	10	31	19	19	26	17	20
Vest-Agder	11	8	17	7	17	53	21	26	13	17	15	8
Rogaland	17	13	22	19	30	21	26	23	15	28	19	16
Hordaland	16	28	32	35	56	26	32	33	50	50	24	32
Sogn og Fjordane....	11	3	2	8	15	4	6	12	7	10	16	12
Møre og Romsdal	9	5	10	11	9	19	19	6	7	12	12	13
Sør-Trøndelag	14	4	12	9	12	5	21	23	11	7	11	5
Nord-Trøndelag	10	4	10	9	4	11	19	7	11	6	10	4
Nordland	18	7	22	13	21	14	12	20	22	20	9	13
Troms	6	3	7	7	20	23	12	14	12	6	6	11
Finnmark	32	7	26	44	23	22	30	30	46	39	18	25
Bygder i alt	280	230	341	361	426	476	508	450	406	412	310	309
<i>Byer</i>												
Østfold	69	75	112	137	166	153	120	166	165	124	99	105
Akershus.....	—	—	—	—	1	—	2	—	—	1	2	—
Oslo	787	752	973	917	1 165	1 119	1 266	1 292	1 166	1 058	901	764
Hedmark	14	20	19	19	41	31	35	37	12	40	30	25
Oppland	19	14	26	28	23	29	34	29	28	26	26	22
Buskerud	60	72	55	77	83	70	67	72	77	52	52	41
Vestfold	39	58	70	61	93	84	76	76	61	68	56	65
Telemark	67	62	88	97	135	122	104	120	98	84	86	71
Aust-Agder.....	22	17	30	19	37	34	50	55	48	31	15	13
Vest-Agder	76	64	93	77	82	94	140	73	58	84	71	44
Rogaland	95	123	158	141	206	172	176	146	139	145	133	143
Bergen	213	277	334	290	363	285	279	327	272	302	257	297
Sogn og Fjordane....	—	2	7	2	2	2	3	2	1	4	—	1
Møre og Romsdal	55	63	120	70	62	56	41	43	56	67	52	75
Sør-Trøndelag	107	90	120	159	182	169	168	162	105	161	108	86
Nord-Trøndelag	4	3	2	15	4	4	15	5	8	6	2	17
Nordland	41	55	68	66	88	88	77	81	57	60	63	54
Troms	43	34	41	59	74	77	87	68	75	77	62	61
Finnmark	16	14	24	33	33	11	15	31	26	32	19	24
Byer i alt	1 727	1 795	2 340	2 267	2 840	2 600	2 755	2 785	2 452	2 422	2 034	1 908
Hele landet	2 007	2 025	2 681	2 628	3 266	3 076	3 263	3 235	28 58	2 834	2 344	2 217

Tabell XIX. Drukkenskapsforseelser i de enkelte byer. 1963.

	Med arrestasjon		Uten arrestasjon		Alle forseelser			Av disse begått av:	
	Menn	Kvin-ner	Menn	Kvin-ner	Menn	Kvin-ner	I alt	Innen-bys-boende	Uten-bys-boende
Halden	196	2	12	2	208	4	212	105	107
Sarpsborg	421	5	61	2	482	7	489	182	307
Fredrikstad	473	16	19	—	492	16	508	221	287
Moss	268	4	10	—	278	4	282	183	99
Søn	3	—	3	—	6	—	6	5	1
Hvitsten	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	10 177	1 113	706	164	10 883	1 277	1 2160	10 141	2 019
Hamar	252	5	1	—	253	5	258	100	158
Kongsvinger	57	—	8	—	65	—	65	4	61
Lillehammer	139	3	14	—	153	3	156	39	117
Gjøvik	135	—	13	—	148	—	148	59	89
Hønefoss	140	6	2	—	142	6	148	47	101
Drammen	496	23	1	1	497	24	521	269	252
Holmsbu	2	—	—	—	2	—	2	—	2
Kongsberg	96	2	9	—	105	2	107	48	59
Svelvik	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Holmestrand	16	—	5	—	21	—	21	8	13
Horten	145	4	1	—	146	4	150	102	48
Åsgårdstrand	5	—	—	—	5	—	5	1	4
Tønsberg	226	6	86	6	312	12	324	143	181
Sandefjord	131	2	11	—	142	2	144	36	108
Larvik	139	5	4	3	143	8	151	77	74
Stavern	9	—	3	—	12	—	12	8	4
Langesund	10	—	7	—	17	—	17	7	10
Stathelle	—	—	4	—	4	—	4	1	3
Brevik	6	—	2	—	8	—	8	1	7
Porsgrunn	458	13	—	—	458	13	471	103	368
Skien	489	9	—	—	489	9	498	210	288
Notodden	96	2	38	—	134	2	136	80	56
Risør	7	—	4	—	11	—	11	5	6
Arendal	295	7	11	3	306	10	316	73	243
Grimstad	34	—	10	—	44	—	44	18	26
Kristiansand	748	35	—	—	748	35	783	352	431
Mandal	74	3	10	1	84	4	88	41	47
Farsund	26	—	11	—	37	—	37	3	34
Flekkefjord	24	—	24	—	48	—	48	12	36
Egersund	70	1	19	—	89	1	90	15	75
Sandnes	96	1	6	—	102	1	103	64	39
Stavanger	1 228	43	—	—	1 228	43	1 271	909	362
Skudeneshavn	2	—	7	—	9	—	9	9	—
Kopervik	28	—	12	—	40	—	40	9	31
Haugesund	260	—	3	—	263	—	263	217	46
Bergen	3 210	259	23	4	3 233	263	3 496	2 294	1 202
Floro	16	—	10	—	26	—	26	7	19
Ålesund	357	5	7	—	364	5	369	173	196
Molde	32	—	1	—	33	—	33	15	18
Kristiansund	312	1	45	—	357	1	358	220	138
Trondheim	1 490	87	29	11	1 519	98	1 617	1 073	544
Steinkjer	4	—	14	—	18	—	18	9	9
Namsos	40	1	25	1	65	2	67	53	14
Bronnøysund	—	—	8	—	8	—	8	2	6
Mo	163	—	62	2	225	2	227	120	107

Tabell XIX (forts.). Drukkenskapsforseelser i de enkelte byer. 1963.

	Med arrestasjon		Uten arrestasjon		Alle forseelser			Av disse begått av	
	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner	I alt	Innen- bys- boende	Uten- bys- boende
Bodø	122	—	25	—	147	—	147	76	71
Narvik	358	5	37	—	395	5	400	145	255
Svolvær.....	13	—	4	—	17	—	17	4	13
Harstad	198	1	34	—	232	1	233	26	207
Tromsø	373	2	145	5	518	7	525	222	303
Hammerfest.....	224	—	22	—	246	—	246	111	135
Vardø	7	—	17	—	24	—	24	15	9
Vadsø	5	—	3	—	8	—	8	3	5
Byer i alt	24 401	1 671	1 648	205	26 049	1 876	27 925	18 475	9 450
Byer med brennevinsutsalg ...	22 946	1 657	1 396	202	24 342	1 859	26 201	17 634	8 567
Byer uten brennevinsutsalg ...	1 455	14	252	3	1 707	17	1 724	841	883

Merknad: Byer med sperret skrift hadde brennevinsutsalg.

Tabell XX. Motorvognførere iltagd straff for promillekjøring.

	1960	1961	1962	1963
Østfold	183	174	187	174
Akershus.....	198	253	201	203
Oslo	401	388	477	525
Hedmark	108	111	154	141
Oppland	68	87	82	111
Buskerud	104	168	152	169
Vestfold	162	175	215	207
Telemark	126	144	191	170
Aust-Agder.....	64	76	74	68
Vest-Agder	85	105	109	87
Rogaland	101	115	151	127
Hordaland	64	53	83	75
Bergen	62	55	48	87
Sogn og Fjordane	34	30	24	48
Møre og Romsdal	76	94	114	107
Sør-Trøndelag	98	114	126	107
Nord-Trøndelag	60	41	38	64
Nordland	101	121	128	121
Troms	53	63	79	70
Finnmark	30	44	28	54
Hele landet.....	2 178	2 411	2 661	2 715

Tabell XXI. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene.

	Den drikk- feldige selv	Den drikk- feldiges familie	Politiet	Både politiet og fami- lien	Forsorgs- styret	Lege eller prest	Andre nemnder	Inngrep etter nemndas eget tiltak	I alt
<i>Menn:</i>									
1956...	563	1 436	10 808	454	32	85	98	206	13 682
1957...	686	1 375	12 095	510	64	103	100	186	15 119
1958...	917	1 425	12 891	621	37	116	68	251	16 326
1959...	1 125	1 853	10 842	2 719	49	111	80	224	17 003
1960...	1 182	1 348	10 724	348	37	104	77	239	14 059
1961...	1 146	1 390	9 978	393	59	149	84	307	13 506
1962...	1 373	1 465	9 746	523	54	146	77	241	13 625
1963...	1 011	1 316	9 595	439	148	171	127	251	13 058
<i>Kvinner:</i>									
1956...	14	68	443	10	5	5	5	17	567
1957...	13	46	470	8	2	10	3	14	566
1958...	26	46	602	11	4	4	7	15	715
1959...	47	75	429	136	3	12	8	14	724
1960...	34	63	468	6	2	7	5	9	594
1961...	76	44	461	4	3	11	6	14	619
1962...	76	76	427	14	2	11	8	16	630
1963...	59	83	432	24	6	15	14	27	660

Tabell XXII. Alkoholmisbrukere behandlet av edruskapsnemndene etter
behandlingsmåten¹.

	Gitt ad- varsel	Satt under tilsyn	Gitt aver- san- behand- ling	Meldt inn i av- holds- lag eller -losje	Skaffet arbeid	Fratatt rådighet over lønn		Inn- lagt i til- syns- hjem	Be- hand- let i klinikkk	Besluttet innlagt i kursted		I alt
						Fri- villig	Tvang			Fri- villig	Tvang	
<i>Menn:</i>												
1956..	5 520	571	461	131	203	31	9	265	—	655	28	7 874
1957..	6 616	536	551	124	214	26	10	249	193	810	37	9 366
1958..	8 149	488	764	117	183	25	10	388	313	887	30	11 354
1959..	8 273	460	662	81	268	32	2	725	341	871	27	11 742
1960..	6 375	352	733	120	230	25	12	686	328	845	21	9 727
1961..	5 901	430	642	205	266	20	6	717	460	1 035	32	9 714
1962..	7 503	489	652	147	293	15	13	626	611	1 257	30	11 636
1963..	7 286	347	802	111	243	42	205	445	520	960	26	10 987
<i>Kvinner:</i>												
1956..	201	38	14	9	9	14	2	—	—	39	—	326
1957..	265	41	31	11	10	2	—	1	1	57	2	421
1958..	390	41	41	8	7	4	—	2	9	45	1	548
1959..	367	46	35	11	14	2	10	1	14	68	—	568
1960..	234	32	32	10	17	—	1	3	13	41	1	384
1961..	159	37	43	14	9	—	—	18	17	81	2	380
1962..	232	15	27	2	4	—	—	3	6	76	2	367
1963..	205	44	32	8	14	—	—	18	17	83	1	422

¹ De behandlede er ført opp under den viktigste av de forholdsregler som er truffet overfor dem.

Tabell XXIII. Pasienter i offentlige og godkjente private kursteder for alkoholikere.

Kursteder	Effektive plasser pr. 31/12	Innlagte pasienter	Av disse:		Innlagte pasienter som trygdekkassene betaler for	Pasienter pr. 31/12
			Innlagt av nemndene	Innlagt privat		
1956.....	11	362	944	745	43	692
1957.....	13	434	1 099	899	114	1 093
1958.....	15	483	1 491	1 212	145	1 420
1959.....	17	523	1 802	1 097	503	1 598
1960.....	19	685	2 644	1 565	328	2 565
1961.....	23	783	2 783	1 686	315	2 627
1962.....	24	775	2 828	1 685	263	2 664
1963.....	24	780	2 760	1 658	255	2 620
						735

Tabell XXIV. Edruskapsnemndenes utgifter. Kroner.

	Regnskap				Bevilget 1964
	1959—60	1961	1962	1963	
Kuropphold	530 200	466 600	360 400	365 000	548 400
Hjelp til familien	316 800	311 700	331 600	309 400	473 500
Hjelp til utskrevne pasienter	73 000	87 150	98 000	79 900	115 500
Opplysningsvirksomhet	213 400	286 500	315 600	310 100	329 000
Administrasjon	627 130	707 100	746 300	814 900	713 100
Andre utgifter	122 800	185 200	378 300	456 100	691 200
I alt	1 883 330	2 044 250	2 230 200	2 335 400	2 870 700
Refusjon fra staten for utlegg til kuropphold, administrasjon og opplysningsvirksomhet	262 000	258 600	233 200	268 400	305 500
Kommunenes nettoutgifter	1 621 330	1 785 650	1 997 000	2 067 000	2 565 200

Norges offisielle statistikk, rekke A

Norway's Official Statistics, series A

Rekke A

Stensilert 1964

- Nr. 93 Forsorgsstønad og kommunal trygd 1962 *Public relief and municipal social pensions*
- 94 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart. November 1963 *Wage statistics for seamen on ships in scheduled coasting trade*
- 95 Nasjonalregnskap 1949—1962 *National accounts*
- 96 Lønnsstatistikk for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet 3. kvartal 1963. *Wage statistics for workers in public construction activity*
- 97 Undervisningsstatistikk 1963—64 I Folke- og framhaldsskoler *Educational statistics I Primary and continuation schools*
- 98 Undervisningsstatistikk 1963—64 II Folkehøgskular *Educational statistics II Folk high schools*
- 99 Kommunenes regnskaper 1962 *Municipal accounts*
- 100 Finansinstitusjoner Regnskapstall 1963 *Financial institutions Summary of accounts*
- 101 Sivilrettsstatistikk 1963 *Civil judicial statistics*
- 102 Undervisningsstatistikk 1963—64 III Høgre allmennskoler *Educational statistics III Secondary schools*
- 103 Undervisningsstatistikk 1963—64 IV Fag- og yrkesskoler *Educational statistics IV Vocational schools.*
- 104 Hotellstatistikk 1963 *Hotell statistics*
- 105 Barnevernssstatistikk 1962 *Child welfare statistics*
- 106 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenrikssfart i mars 1964 *Wage statistics for seamen on ships in ocean transport*
- 107 Veitrafikkulykker 1963 *Road traffic accidents*

Statistisk Sentralbyrå utgir dessuten skriftserien Samfunnsøkonomiske studier (SØS). I denne serie offentliggjøres undersøkelser, som ikke er av rent statistisk karakter, bl. a. historiske og analytiske studier utført ved Byråets forskningsavdeling. *The Central Bureau of Statistics also publishes the series «Samfunnsøkonomiske studier (SØS). This series contains reports on investigations of not merely statistical character, such as historical and analytical studies carried out at the Research Department of the Central Bureau of Statistics.*

Kortere avhandlinger gis i serien «Artikler». *Shorter reports in the series «Artikler».*

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende periodiske hefter: *The Central Bureau of Statistics publishes the following periodical bulletins:*

Statistisk månedshefte *Monthly bulletin of statistics.*

Månedssstatistikk over utenrikshandelen. *Monthly bulletin of external trade.*

Statistisk ukehefte *Weekly bulletin of statistics.*

Abonnement på disse heftene tegnes i Statistisk Sentralbyrå. For Statistisk månedshefte er prisen pr. år kr. 20,00, pr. nr. kr. 2,00. Prisen pr. år for Månedssstatistikk over utenrikshandelen er kr. 25,00, pr. nr. kr. 2,50. For Statistisk ukehefte er prisen pr. år kr. 30,00, pr. nr. kr. 0,75. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.
Pris kr. 5,00.

REKLAMETRYKK A.S - BERGEN